

წამება საერთაშორისო სამართლებრივი ასპექტები

ირაკლი შუბითიძე

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამართლის
ფაკულტეტზე სისხლის სამართლის მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

სისხლის სამართალი

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: მარინა მესხი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2019

განაცხადი

როგორც წარდგენილი ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

ირაკლი შუბითიძე

01.07.2019.

აბსტრაქტი

ნაშრომში განხილულია წამების დანაშაული, მისი ნაციონალური და საერთაშორისო სამართლებრივი ხასიათი. აღწერილია ამ დანაშაულის პრესიტორია და ის მოვლენები, რამაც აუცილებელი გახადა მსოფლიო ქვეყნების გაერთიანება, წამების საწინააღმდეგო კონვენციების მისაღებად. აქვე საუბარია, წამების აკრძალვის აბსოლუტურ ბუნებაზე და იმ თანამედროვე გამოწვევებზე, რომელიც 21-ე საუკუნეში აქტუალურია წამების დანაშაულის განხილვისას.

კვლევის მიზანია, გაიმიჯნოს წამება სხვა სასტიკი, არადამიანური ან დამამცირებელი მოპყრობისგან, ასევე ადამიანის ღირსების ხელშეშობა და სიცოცხლის დაცვის კონსტიტუციური უფლებები, რომელთა განხილვაც დაგვეხმარება, იმის გაგებაში, თუ როგორ უნდა მივიდეთ წამების აბსოლუტურ აკრძალვამდე. კვლევის ერთ-ერთ მნიშვნელოვან მიზანს წარმოადგენს ნაციონალურ კანონმდებლობის შესაბამისობის დადგენა წამების საწინააღმდეგო კონვენციებთან, ასევე საერთაშორისო სამართლის ქვეყნებში არსებული განსხვავებული მიდგომების ანალიზი.

აღნიშნულ საკითხის კვლევა ჩატარდა თეორიული ნაშრომის სტრუქტურის მიხედვით, რაც გულიცხმობს სამეცნიერო ლიტერატურის, პირველადი და მეორეული წყაროების ანალიზს. კვლევა ეფუძნება შიდაეროვნული და კონვენციების შედარებას, ასევე საერთაშორისო სასამართლო პრაქტიკას.

კვლევის შედეგად დადგინდა, რომელი საერთაშორისო შეთანხმებებით წესრიგდება წამების დანაშაული, განხილულ იქნა, ის პრობლემები, რომლებიც წამების აბსოლუტურ აკრძალვას ახლავს თან, ნაციონალურ კანონმდებლობაში, განისაღვრა ის რისკ ფაქტორები, რომელთა მიმართაც წამების განხორციელების მაღალი საფრთხეა, ასევე დადგინდა ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სასამართლოს როლი ნაციონალური სასამართლო გადაწყვეტილების გადასინჯვაში. ამასთან განისაღვრა, ის სტრუქტურული

ორგანოები, რომლებიც გაეროს ეხმარება წამების ფაქტების გამოვლენაში სახელმწიფოებში.

საბოლოოდ, კვლევა ნათელს ხდის წამების დანაშაულის რაობას და მისი აბსოლუტური აკრძალვის მნიშვნელობას საერთაშორისო სამართალში. წარმოაჩენს უფრო დიდი სამართლებრივი სიკეთის გადრაჩენის პრობლემას, წამების დანაშაულის განხილვისას. ასევე ნათლად წარმოაჩენს იმ საერთაშორისმო მიდგომებს, რომლებიც დაგვეხმარება ამ დანაშაულის თავიდან აცილებაში.

ძირითადი საძიებო სიტყვები: წამება, ადამიანის უფლებათა ევროპული კონვენცია, აბსოლუტური აკრძალვა, პრეისტორია, უფრო დიდი სამართლებრივი სიკეთე, ადამიანის უფლებათ საერთაშორისო სასამართლო, გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია.

Abstract

The paper deals with the crime of torture, its national and international legal character. It is described the prehistory of this crime, the events that made it necessary to unite the countries of the world to get anti-torture conventions. It is also about the absolute nature of torture prohibition and those modern challenges, that are relevant in discussing the cases of torture in 21st century.

The aim of the paper is to separate the torture from other cruel, inhuman or degrading treatment, also inalienability of human dignity and constitutional rights to protect life, discussing of which can help us understand how to reach the absolute ban on torture. One of the main objectives of the study is to determine the compliance of national legislation with anti-torture conventions, as well as the analysing of different approaches in international law states.

The research was conducted by the structure of the theoretical work, which means the analyse of scientific literature, primary and secondary sources. The study is based on the comparison of internal and international conventions, as well as international court practice.

The study found that international agreements govern the crime of torture, were discussed the problems that accompany the absolute prohibition on torture by national legislation, were determined risk groups with a high threat of torture, also revealed the role of the International Court of Human Rights in reviewing the decisions made by National Courts. In addition, were determined those structural bodies that help UN to reveal torture facts in states.

Finally, the study makes clear the nature of torture crime and the importance of its absolute prohibition in international law. It reveals the problem regarding the survival of greater legal benefits when dealing with the torture crime.

Keywords: Torture; European Conventions on Human Rights; Absolute Prohibition; Prehistory; Greater Legal Benefits; European Court of Human Rights; United Nations- UN.